

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לסוציולוגיה - 53101

תאריך עדכון אחרון 19-09-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 6

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' מיכל פרנקל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: michal.frenkel1@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ג 14:30-15:30

מורי הקורס:

פרופ מיכל פרנקל,
גב עינת בר דרור,
גב יהל שרעבי,
גב רותי בידץ

תאור כללי של הקורס:

הקורס מכוון לפיתוח הדמיון הסוציולוגי של התלמידים, להכרת הפרדיגמות המרכזיות של הסוציולוגיה בת זמננו, ולהיכרות עם הנושאים המרכזיים בהם עוסקת הסוציולוגיה מנקודות מבט פרדיגמטיות ותיאוריות מגוונות

מטרות הקורס:

פיתוח דמיון סוציולוגי; לזכור ולהבין מושג יסודי; לכתוב בצורה ביקורתית אודות תופעות חברתיות בעזרת התאוריות שנלמדו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזכור ולהבין מושג יסודי; לכתוב בצורה ביקורתית אודות תופעות חברתיות בעזרת התאוריות שנלמדו.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות, דיונים בכיתות התרגיל

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מהי סוציולוגיה?
2. מעמדות וקונפליקט חברתי.
3. אתניות.
4. מגדר.
5. ארגון.
6. סטייה חברתית.
7. אינטראקציה סימבולית.
8. זהות וקבוצות חברתיות.

חומר חובה לקריאה:

שבוע 1: מהי סוציולוגיה? הדמיון הסוציולוגי והמובן מאליו
- Mills, C. W. (1959). The sociological imagination. New York: Grove Press. Pp. 2-25. E book
ברגר, פ. (1985). הזמנה לפגישה (עם הסוציולוגיה). תל אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 33-60

- (סוציולוגיה כצורה של תודעה"). *ereserve 000501470*. שבוע 2-4: היחיד והסדר החברתי
שבוע 2- הגישה הפונקציונליסטית
דורקהיים, א. (2002). התאבדות. תל אביב: נמרוד. עמ' 165-180 ("התאבדות כתופעה חברתית").
ereserve 000525502
- דיוויס, ק., ומור, ו. (1993). כמה עקרונות של הריבוד החברתי. בתוך: רוט-הלר, ד., ונוה, נ. (עורכים),
היחיד והסדר החברתי (עמ' 308-320). תל-אביב: הוצאת עם עובד. *ereserve 000563131*
שבוע 3- הגישה המרקסיסטית
מארקס, ק., ואנגלס, פ. (1998). מניפסט של המפלגה הקומוניסטית. בתוך הובסבאום, א. (עורך),
המניפסט הקומוניסטי במבחן הזמן (עמ' 22-37). תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
שבוע 4- הגישה הווריאנטית
ובר, מ. (1984). האתיקה הפרוטסטנטית ורוח הקפיטליזם. תל-אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 76-90
("האסקזה ורוח הקפיטליזם"). *ereserve 000525580*
ובר, מ. (1993). מעמד, סטטוס, מפלגה. בתוך: רוט-הלר, ד., ונוה, נ. (עורכים), היחיד והסדר
החברתי. תל-אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 332-345 *Y3 H4 62 HM*. או בתוך: ליסק, מ. (עורך)
(1973). סוגיות בסוציולוגיה: מבנה וריבוד חברתי. תל אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 58-71 *HM 24*
S85
שבוע 5: אינטראקציה סימבולית והבנייה חברתית
גופמן, א. (1993). הצגת העצמי בחיי יומיום. בתוך רוט-הלר, ד., ונוה, נ. (עורכים), היחיד והסדר
החברתי. תל-אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 28-36 *Y3 H4 62 HM*
ברגר, פ. ל., ולאקמן, ת. (1993). מיסוד. בתוך רוט-הלר, ד., ונוה, נ. (עורכים), היחיד והסדר
החברתי. תל-אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 395-408 *Y3 H4 62 HM*
שבוע 6: סוציאליזציה והבניית זהות
Weitzman, L. J., Eifler, J., Hokada, E., & Ross, C. (1972). Sex-role socialization in
-picture books for preschool children. *American Journal of Sociology* 77: 1125-1150.
journal
רגב, מ. (2006). הון תרבותי. בתוך רם, א., וברקוביץ', נ. (עורכים), אי/שוויון. באר-שבע: הוצאת
הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון. עמ' 133-139. *ereserve 53101 95001*
- שבוע 7: סטייה ואחרות
בן יהודה, נ. (1995). ומהי סטייה? גלילאו 8.
http://www.snunit.k12.il/heb_journals/galileo/009020.html
- גופמן, א. (1983). סטיגמה. תל-אביב: הוצאת רשפים. (פרקים 1, 4 פרק 3- רשות). *H3 727 BF*.
G61, 000523272 ereserve
- שבוע 8 : ריבוד ואי שוויון
לוי-אפשטיין, נ. (2006). ניעות. בתוך רם, א., וברקוביץ', נ. (עורכים), אי/שוויון. באר-שבע: הוצאת
הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון. עמ' 291-299. *2006 I54 I75 821 HM*
- אילון, ח. (2008). מי לומד מה, היכן ומדוע? השלכות חברתיות של ההתרחבות והגיוון במערכת
ההשכלה הגבוהה בישראל. סוציולוגיה ישראלית י(1): 33-60 *journal-e*
- McIntosh, P. (1988). White privilege and male privilege: A personal account of

coming to see correspondences through work in women's studies. Reprinted (1998) as "White privilege: Unpacking the invisible knapsack." *Re-visioning family therapy: Race, culture, and gender in clinical practice*, 147-152.

שבוע 9: מגדר ואתניות

פאנון, פ. (2004). עור שחור מסכות לבנות. תל-אביב: הוצאת מעריב. עמ' 14-26 ("השחור והשפה").
ereserve 000531161

דה בובאר, ס. (2007). המין השני. ירושלים: הוצאת כתר. עמ' 9-23 ("העובדות והמיתוסים").
HQ 1208 B351 000504731 ereserve

שבוע 10: תרבות

סוידלר, א. (2004). תרבות בפעולה: סמלים ואסטרטגיות. בתוך ליבס, ת., וטלמון, מ. (עורכות), תקשורת כתרבות. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 97-77.
אילוז, א. (2002). האוטופיה הרומנטית. חיפה: זמורה ביתן. עמ' 35-57 ("כשהרומנטיקה יצאה אל השוק").
ereserve 000563124

שבוע 11 : ארגונים פורמאליים
ובר, מ. (1993). בירוקרטיה. בתוך: רוט-הלר, ד., ונוה, נ. (עורכים), היחיד והסדר החברתי. תל-אביב: הוצאת עם עובד. עמ' 222-229.
Y3 H4 62 HM .222-229

Wasserman, V and Frenkel, M (2011). *Organizational aesthetics: Caught between identity regulation and culture jamming*, *Organization Science*, 22(2). pp. 503-521

שבוע 12: כלכלה ושוק העבודה

ארנרייך, ב. (2004). כלכלה בגרוש - איך (לא) להסתדר באמריקה. תל-אביב: הוצאת בבל. עמ' 7-65.
HD 4918 E3751 2004

רזנהק, ז, ושלו מ. (2013). הכלכלה הפוליטית של מחאת 2011: ניתוח דורי-מעמדי, תיאוריה וביקורת, 41, עמודים 45-67
שבוע 13: א- לאומיות, מדינה וגלובליזציה

אנדרסון, ב. (1999). קהיליות מדומיינות : הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה.
תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה. פרק המבוא + פרק א.
ereserve 000532386

רם, א. (2003). ה-M הגדולה: מקדונלד'ס והאמריקניזציה של המולדת. תיאוריה וביקורת 23:
179-212. 000529224 ereserve

חומר לקריאה נוספת:

אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 60 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 40 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין